

Bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw

Financieel crisisplan

Inhoud

1. Elementen crisisplan	57
2. Financiële crisissituatie	59
3. Maatregelen	60
4. Evenwichtige belangenafweging	60
5. Communicatie	63
6. Besluitvorming	64

1. Elementen crisisplan

In het financieel crisisplan geeft het bestuur een beschrijving van de maatregelen die BPFWB op korte termijn zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich bevindt op of zeer snel daalt naar kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van BPFWB gevaar komt.

In de ABTN zijn de doelstelling en ambitie van BPFWB omschreven als:

“BPFWB is opgericht met het doel gelden bijeen te brengen om op basis van en onder de voorwaarden zoals die in de reglementen nader zijn bepaald, aan (gewezen) deelnemers en hun nagelaten betrekkingen pensioenen of uitkeringen te verstrekken in verband met ouderdom, invaliditeit en overlijden.”

BPFWB streeft ernaar om een zodanig lange termijn rendement op het vermogen te behalen dat de ambitie om de rechten en aanspraken van de gepensioneerden en gewezen deelnemers met de prijscompensatie (CBS-index alle huishoudens afgeleid van september tot september) te verhogen en de aanspraken van de actieve deelnemers te verhogen met de jaarlijkse procentuele loonstijging cao Waterbouw (30 december tot 30 december met een maximum van 5%) zoveel mogelijk kan worden waargemaakt.

Daarbij geldt tevens de ambitie dat de premie nu en in de toekomst acceptabel moet zijn en dat een behoorlijke mate van zekerheid moet worden geboden voor voldoende kapitaaldekking van de pensioenaanspraken.”

In de verdere uitwerking van het financieel crisisplan dient hierna een aantal vraagpunten beantwoord te worden. Deze worden per hoofdstuk behandeld:

Financiële crisissituatie

- wanneer is sprake van een financiële crisissituatie?
- bij welke kritische ondergrens van de dekkingsgraad kan BPFWB nog herstellen zonder dat over hoeft te worden gegaan tot het korten van pensioenrechten en -aanspraken?

Maatregelen

- welke maatregelen staan BPFWB ter beschikking bij een crisissituatie?
- is de inzet van deze maatregelen ook realistisch en effectief?

Evenwichtige belangenafweging

- Hoe wordt bij het inzetten van deze maatregelen op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de verschillende belanghebbenden bij BPFWB?

Communicatie

- hoe en op welke wijze wordt met belanghebbenden gecommuniceerd indien zich een financiële crisissituatie voordoet en over het financiële crisisplan in de periode dat zich nog geen crisis heeft voorgedaan?

Besluitvorming

- op welke wijze vindt de besluitvorming plaats ter uitvoering van het financieel crisisplan als zich een crisis voordoet?

2. Financiële crisissituatie

Beschrijving financiële crisissituatie

De volgende situaties kunnen naar het oordeel van het bestuur leiden tot situaties die als financiële crisissituatie kunnen worden aangemerkt:

- Een stijging van de technische voorziening (TV) zonder dat hier een gelijke stijging van de beleggingen tegenover staat, zoals:
 - een (langdurige) lage rente waarmee de TV gewaardeerd dient te worden;
 - een wijziging van de (voorgeschreven) methodiek van vaststelling van de TV, zoals bijvoorbeeld de UFR-methodiek;
 - een verhoging van de TV door verzwaring van de grondslagen voor bijvoorbeeld sterfte, arbeidsongeschiktheid of toekomstige uitvoeringskosten.
- Een daling van de waarde van de beleggingen bijvoorbeeld door:
 - een daling van de beurskoersen van aandelen;
 - andere daling van waarde van beleggingen, onder invloed van valuta-, krediet- of marktrisico.

De actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad van BPFWB worden maandelijks vastgesteld. Als de beleidsdekkingsgraad van BPFWB per het einde van een kalenderkwartaal onder de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen is komen te liggen, meldt BPFWB dit onverwijld bij DNB. Vervolgens dient BPFWB binnen 3 maanden een concreet en haalbaar herstelplan in bij DNB waarin wordt uitgewerkt hoe BPFWB uiterlijk binnen 10 jaar weer aan de eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen zal voldoen.

Het bestuur beschouwt het als een crisissituatie als het eigen vermogen van BPFWB onder het niveau het minimaal vereist eigen vermogen) daalt. De dekkingsgraad van 100% plus het MVEV is daarmee de **gevaarengrens dekkingsgraad**. Er is sprake van een ernstige crisis sprake wanneer de beleidsdekkingsgraad 5 jaar achtereenvolgend onder 100% plus het MVEV ligt.

Er is tevens sprake van een **ernstige crisis** is sprake wanneer de actuele dekkingsgraad van BPFWB 92% of lager bedraagt. Uit het meest recente herstelplan is gebleken dat vanaf die dekkingsgraad BPFWB niet binnen 10 jaar kan herstellen naar het vereist eigen vermogen zonder een korting op pensioenrechten en -aanspraken toe te passen.

Signaleringsgrens beleidsdekkingsgraad

De **signaleringsgrens voor de beleidsdekkingsgraad** is vastgesteld op 110%. Wanneer de dekkingsgraad onder de signaleringsgrens daalt, is het bestuur extra alert op ontwikkelingen die de beleidsdekkingsgraad van BPFWB beïnvloeden. Het bestuur zal dan de risico's die zijn verbonden aan de op dat moment bestaande samenstelling van de beleggingsportefeuille van BPFWB beoordelen en, in overleg met de beleggingsadviescommissie, bespreken of en in hoeverre de beleggingsportefeuille van BPFWB moet worden aangepast om het risico dat BPFWB in een financiële crisissituatie terecht komt te verminderen.

Einde financiële crisissituatie

Een crisissituatie is beëindigd als de actuele dekkingsgraad van BPFWB gedurende drie opeenvolgende kwartalen hoger is dan 104,2%.

3. Maatregelen

Wanneer BPFWB in een financiële crisissituatie terecht komt staan BPFWB in principe (eventueel in combinatie met elkaar) de volgende maatregelen / financiële sturingsmiddelen ter beschikking:

Verhoging premie

Voor de reguliere pensioenregeling geldt een reglementaire premie gelijk aan de gedempte kostendekkende premie, conform de ABTN. De premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld na overleg met sociale partners in de sector Waterbouw. Een tussentijdse verhoging van de premie is in theorie mogelijk. In de praktijk zal hiervoor echter overleg met CAO-partijen nodig zijn en is het te verwachten dat het besluitvormingstraject de nodige tijd zal vergen.

De effectiviteit van een verhoging van de premie is daarnaast ook zeer beperkt. De verhoging van de premie met 1%-punt leidt tot een toename van de dekkingsgraad van minder dan 0,2%-punt per jaar. Daarmee is deze maatregel niet erg effectief.

Bijstorting werkgevers

BPFWB is een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds met een jaarlijks vast te stellen premie. Er bestaat voor werkgevers dan ook geen verplichting om tot bijstorting over te gaan.

Beperken of niet toekennen toeslagen

De toeslagverlening voor zowel de actieve deelnemers als de inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) is voorwaardelijk. Daarbij wordt voor de toeslagverlening aangesloten bij de loonontwikkeling in de sector. BPFWB voert een toeslagenbeleid waarbij voor de vraag of en de mate waarin een toeslag kan worden verleend wordt aangesloten bij de wettelijke regels ten aanzien van toeslagverlening. Wij verwijzen ook naar de ABTN voor een uitgebreidere beschrijving van het toeslagenbeleid.

Dit toeslagenbeleid betekent dat al voordat zich een financiële crisissituatie zich voordoet BPFWB al gestopt is met het toekennen van toeslagen. De toeslagen worden gefinancierd uit het overrendement. Door geen toeslagen te verlenen wordt dan ook het maximale jaarlijkse herstelvermogen vrijgemaakt ten behoeve van herstel. In het kader van een financiële crisissituatie zal de maatregel van het niet toekennen van toeslagen reeds zijn ingezet. Als dat nog niet het geval is, bijvoorbeeld omdat sprake is van een zeer snelle daling van de actuele dekkingsgraad, heeft de inzet van die maatregel als gevolg dat daarmee het jaarlijkse herstelvermogen beschikbaar komt voor herstel.

Toepassen gesplitste kortingsregeling

BPFWB kan CAO-partijen wijzen op de mogelijkheid c.q. adviseren om de opbouw van toekomstige aanspraken tijdelijk te verlagen. Het bestuur kan en zal hiertoe niet zelf overgaan maar een besluit daarover overlaten aan CAO-partijen.

Versoberen pensioenregeling

Voor het versoberen van de pensioenregeling, als een permanente aanpassing van de pensioenregeling, geldt hetzelfde als voor het toepassen van de gesplitste kortingsregeling.

Aanpassen beleggingsportefeuille

De situatie op de financiële markten, de resultaten van de beleggingen en de inschatting van de beleggingsrisico's kunnen aanleiding zijn om de beleggingsportefeuille aan te passen. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat BPFWB het risicoprofiel niet mag vergroten indien BPFWB een herstelplan uitvoert.

BPFWB heeft een calamiteitenprocedure vastgesteld om snel te kunnen handelen bij gebeurtenissen op de financiële markten c.q. gebeurtenissen die mogelijk van invloed kunnen zijn op financiële markten.

De verwachting is niet dat dergelijke aanpassingen leiden tot een extra beleggingsrendement ten opzichte van het rendement waarvan is uitgegaan ter bepaling van het jaarlijkse herstelvermogen. De aanpassingen kunnen wellicht wel voorkomen dat een daling van het beleggingsrendement en daarmee van het jaarlijkse herstelvermogen optreedt.

Korten van pensioenrechten en –aanspraken

Het korten van de pensioenrechten en -aanspraken is een uiterst redmiddel dat alleen wordt toegepast als het niet anders kan. Uit de beschrijving van de voorgaande maatregelen blijkt dat er weinig andere effectieve maatregelen dan een korting zijn wanneer zich een ernstige financiële crisis voordoet. Dit betekent dat BPFWB ook communiceert dat het mogelijk is dat op enig moment een korting van rechten en aanspraken noodzakelijk is. In de pensioenreglementen van BPFWB is reeds een kortingsbepaling opgenomen.

Als de pensioenaanspraken van alleen de actieven met 1% worden gekort, leidt dit tot een stijging van de dekkingsgraad met circa 0,4%-punt. Als de pensioenaanspraken van alleen de gewezen deelnemers worden gekort met 1% leidt dit tot een stijging van de dekkingsgraad met circa 0,1%-punt. Een korting van de pensioenrechten van alleen de gepensioneerden met 1% leidt tot een stijging van de dekkingsgraad met circa 0,3%-punt.

4. Evenwichtige belangenafweging

Het bestuur van BPFWB richt zich bij vervulling van zijn taak naar de belangen van alle deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, pensioengerechtigden en werkgevers en zorgt ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen. In het hierna volgende overzicht is opgenomen welke groep(en) belanghebbenden door een bepaalde maatregel worden getroffen.

Maatregel	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Werkgevers
Verhoging premie	X			X
Niet toekennen toeslagen	X	X	X	
Aanpassen beleggings-portefeuille				
Korten pensioenrechten en -aanspraken	X	X	X	

Korten van aanspraken leidt voor gepensioneerden tot direct koopkrachtverlies. Gelet op het feit dat de noodmaatregelen “premieverhoging” vooral actieve deelnemers (en werkgevers) raakt, vindt het bestuur dat een uniforme korting van aanspraken samen met de overige maatregelen alle stakeholders op een evenwichtige manier treffen.

5. Communicatie

Dit crisisplan zal worden verwerkt in het communicatiebeleid dat BPFWB heeft vastgesteld voor de communicatie met alle belanghebbenden bij BPFWB (en derden met belangstelling voor BPFWB). Dit crisisplan zal op de website worden geplaatst.

Tevens publiceert BPFWB maandelijks zowel de actuele dekkingsgraad als de beleidsdekkingsgraad op de website. Zodra de signaleringsgrens of de gevarengrens wordt bereikt zoals in dit crisisplan vastgesteld, wordt hiervan melding gemaakt in het bericht over de dekkingsgraad.

Tweemaal per jaar wordt pensioennieuws uitgegeven door BPFWB. Als de dekkingsgraad in de buurt van één van de hiervoor genoemde grenzen komt zal hieraan aandacht worden gegeven en zal worden ingegaan op de mogelijk gevolgen voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Daarnaast zal BPFWB als sprake is van een ernstige crisis (actuele dekkingsgraad < 92% of 5 jaar beleidsdekkingsgraad < 104,3%) met alle belanghebbenden communiceren. In deze communicatie zal worden ingegaan wat de mogelijke (combinaties van) maatregelen zijn, indien de financiële positie van BPFWB niet voldoende snel herstelt.

6. Besluitvorming

Het financiële crisisplan maakt onderdeel uit van de ABTN van BPFWB. In het pensioenreglement is een kortingsbepaling opgenomen.

Het bestuur van BPFWB kan conform de statuten van BPFWB besluiten nemen. Dit geldt ook voor een besluit om het crisisplan in werking te laten treden en besluiten omtrent (combinatie van) de concreet te nemen maatregelen in geval van een financiële crisis. Het bestuur informeert het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht indien het bestuur voornemens is om het crisisplan in werking te laten treden.

Het crisisplan wordt gelijktijdig met de ABTN, waar het onderdeel van uitmaakt, geëvalueerd en zo nodig aangepast. Daarnaast wordt de effectiviteit van het crisisplan beoordeeld nadat zich een crisis heeft voorgedaan en het crisisplan in werking is getreden.

Het crisisplan wordt tenslotte jaarlijks geactualiseerd omdat wijzigingen op de financiële markten grote gevolgen hebben voor de hoogte van het jaarlijkse herstelvermogen van BPFWB en daarmee ook voor de kritische dekkingsgraad van BPFWB.